

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

14 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Valentina Clevadi
Ion Vîlcov și Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de Morari Ana, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Anei Morari către Primăria or. Soroca, intervenient accesoriu SA „Comitras”, privind contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2013, prin care a fost respinsă cererea de revizuire declarată de Morari Ana,

CONSTATĂ:

La 31.01.2005, Morari Ana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Soroca, intervenient accesoriu SA „Comitras”, privind anularea parțială a Dispoziției nr. 03-5/165 din 18 noiembrie 1999, cu privire la vânzarea terenului aferent.

Ulterior, reclamanta a solicitat și anularea în parte a hotărîrilor Consiliului orășenesc Soroca din 1995, prin care o parte din terenul aferent depozitului a fost transmis ilegal SA „Comitras”.

Prin hotărîrea Judecătorei Soroca din 11 mai 2006, acțiunea Anei Morari a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, SA „Comitras” a atacat-o cu recurs, solicitînd casarea ei și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 20.03.2007, a fost admis recursul declarat de SA „Comitras”, casată hotărîrea Judecătorei Soroca din 11 mai 2006 și emisă hotărîre nouă, prin care acțiunea înaintată de Morari Ana a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 22.01.2008, Morari Ana a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Bălți din 20.03.2007.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 mai 2008, cererea de revizuire depusă de Morari Ana a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 octombrie 2008, a fost respins recursul declarat de Morari Ana și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 13 mai 2008.

La 06 decembrie 2012, Morari Ana a înaintat repetat cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Bălți din 20.03.2007, solicitând casarea acesteia cu dispunerea reexaminării cauzei pe motivele că, în urma examinării demersurilor din 17.12.2010 și 19.01.2011, Procuratura raionului Soroca a constatat faptul falsificării actelor publice în urma căruia SA „Comtiras” a procurat teren, inclusiv și teren din domeniul public.

Totodată, a menționat că Procuratura r-lui Soroca a emis ordonanță de refuz în începerea urmăririi penale din motivul expirării termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală, însă, prin aceasta a fost constatată comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă, temei prevăzut la art. 449 lit. a) CPC.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2013 cererea de revizuire a Anei Morari a fost respinsă ca inadmisibilă.

În motivarea soluției instanța a indicat că argumentele invocate de revizuent nu se încadrează în temeiurile de revizuire indicate la art. 449 lit. a) CPC, deoarece ordonanța Procurorului r-lui Soroca de refuz în începerea urmăririi penale din 30.06.2011, nu poate fi reținută ca sentință penală irevocabilă.

Considerând ilegală încheierea Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2013, Morari Ana a contestat-o cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, a deciziei Curții de Apel Bălți din 20.03.2007 și remiterea cauzei spre examinare al zui complet de judecată.

În susținerea recursului, recurenta a invocat că încheierea contestată este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța a interpretat sensul strict al sintagmei de sentință, prin ce i s-a limitat dreptul la apărare.

Primăria or. Soroca a depus referință pe marginea recursului declarat de Morari Ana, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Din materialele cauzei rezultă că recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței prin care a fost respinsă cererea sa de revizuire, considerând că încheierea este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța a interpretat sensul strict al sintagmei de sentință, prin ce i s-a limitat dreptul la apărare.

În acest sens, Colegiul menționează că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care țin de fondul cauzei și sunt esențiale pentru

relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția care va fi adoptată. Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

În context, instanța de recurs conchide că Curtea de Apel Bălți corect a constatat că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența temeiurilor de revizuire.

Astfel, în cererea de revizuire revizuentul invoca faptul că, prin ordonanța Procuraturii r-lui Soroca, a fost constatată comiterea unei infracțiuni cu privire la cauza ce se examinează.

Curtea de Apel Bălți, care a fost sesizată, a respins cererea pe motiv că ordonanța invocată de revizuentă nu poate servi temei de revizuire, deoarece aceasta nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. a) CPC și această concluzie este susținută de Colegiul ca legală. În acest sens, instanța de recurs susține concluziile instanței de revizuire potrivit cărora circumstanțele invocate de revizuent nu se încadrează în limitele normelor de drept menționate mai sus.

Potrivit art. 449 lit. a) CPC, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă.

În acest sens, Colegiul menționează că, pentru probarea acestui temei, forță probantă are doar sentința irevocabilă de condamnare, o condiție fiind ca însăși condamnarea să fie în legătură cu examinarea pricinii.

La caz, ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale, nu echivalează cu sentința de condamnare, indicată ca temei la art. 449 lit. a) CPC.

Astfel, afirmația recurentei cum că instanța de revizuire a interpretat sensul strict al sentinței, este considerată neîntemeiată de către instanța de recurs. Or, definiția sentinței este expres stabilită de legiuitor și nu lasă loc de interpretări sau de extensii a sensului ei.

În context, Colegiul reține că recurenta interpretează eronat conținutul temeiului invocat, deoarece confundă valoarea juridică a actelor indicate de ea.

În sensul art. 6 CPP, actul procedural este definit drept document prin care se consemnează orice acțiune procesuală prevăzută de prezentul cod, și anume: ordonanță, proces-verbal, rechizitoriu, încheiere, sentință, decizie, hotărâre etc. Însă, doar sub aspect procedural ordonanța echivalează cu sentința, pe când ca valoare juridică, aceste două acte sunt distincte.

Ordonanța este hotărâre a organului de urmărire penală, adoptată în cursul procesului penal, pe când sentința este hotărâre prin care cauza penală se soluționează în fond de instanța de judecată (art. 6 pct. 28 și 42 CPP).

Prin urmare, în dispozițiile lit. a) art. 449 CPC, legiuitorul a indicat expres ca temei sentința penală irevocabilă și nu hotărâre judecatărească sau un act procedural.

În același timp, Colegiul constată că în cererea de recurs, recurenta nu invocă careva temei de casare a încheierii recurate, ci descrie esența litigiului de fapt, reiterând repetat motivele revizuirii. Or, potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, la examinarea cererii de revizuire, instanța se limitează doar la aprecierea admisibilității temeiurilor de revizuire invocate. Mai mult, simpla repetare a motivelor revizuirii, fără a indica expres și motivele de desființare a încheierii contestate, nu pot servi ca temei de recurs.

În acest context, Colegiul conchide că argumentele invocate de recurentă nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate, motiv pentru care recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2013.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Morari Ana.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 16 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Anei Morari către Primăria or. Soroca, intervenient accesoriu SA „Comitras”, privind contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă de la adoptare.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valentina Clevadi

Judecători

Ion Vîlcov

Iuliana Oprea